

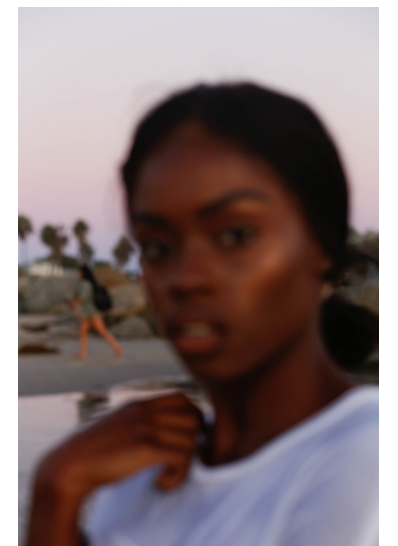
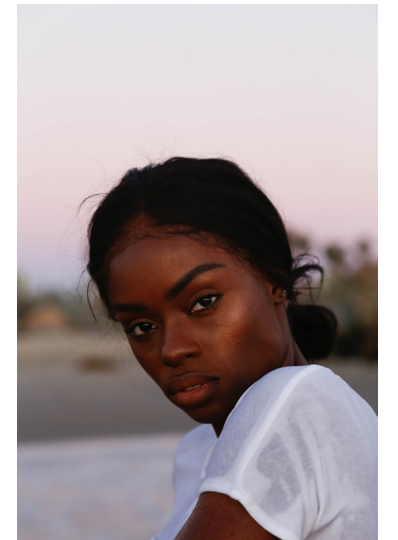
Matte

ISSUE 1

Contents

1	CHANGES
15	CALM
21	NEW EXPRESSIONS
29	BLANK CANVAS
37	YOUTH
49	VÄGEN TILL MODEBRANSCHEN

PHOTOGRAPHY MATILDA WIKBLOM

CHANGES

Feeling secure but then everything changes.

Getting lost in which direction to go.

Changes happens for a reason.

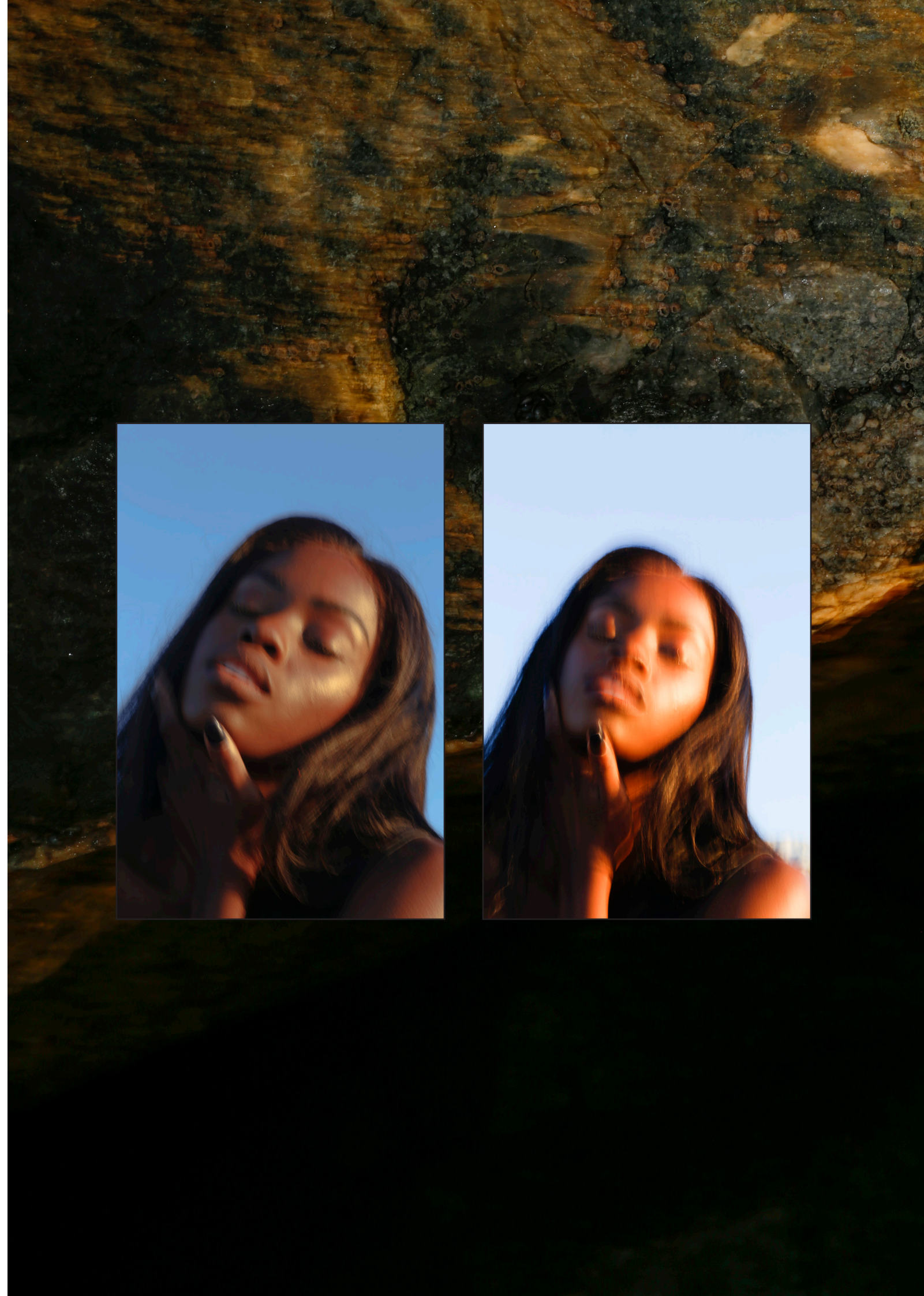
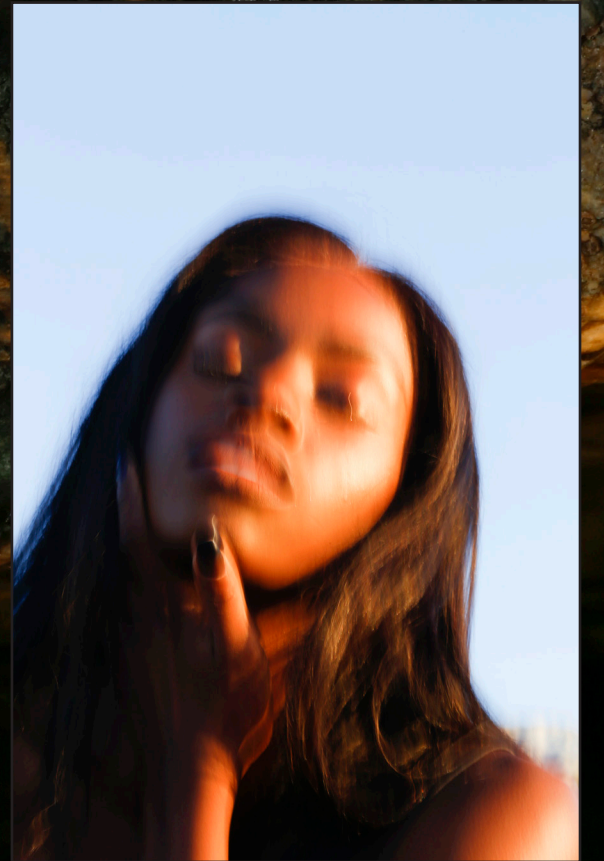
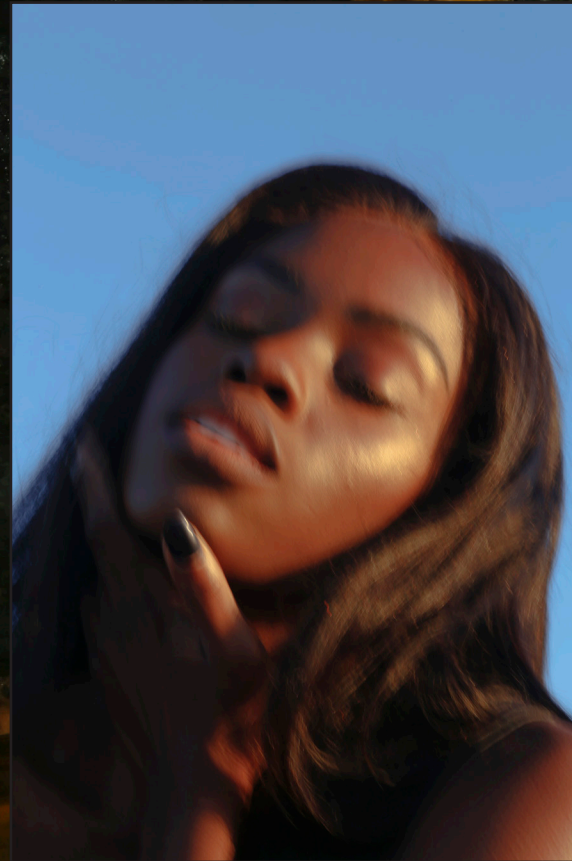
A change for the better.

Top H&M
Leggings THRIFTED

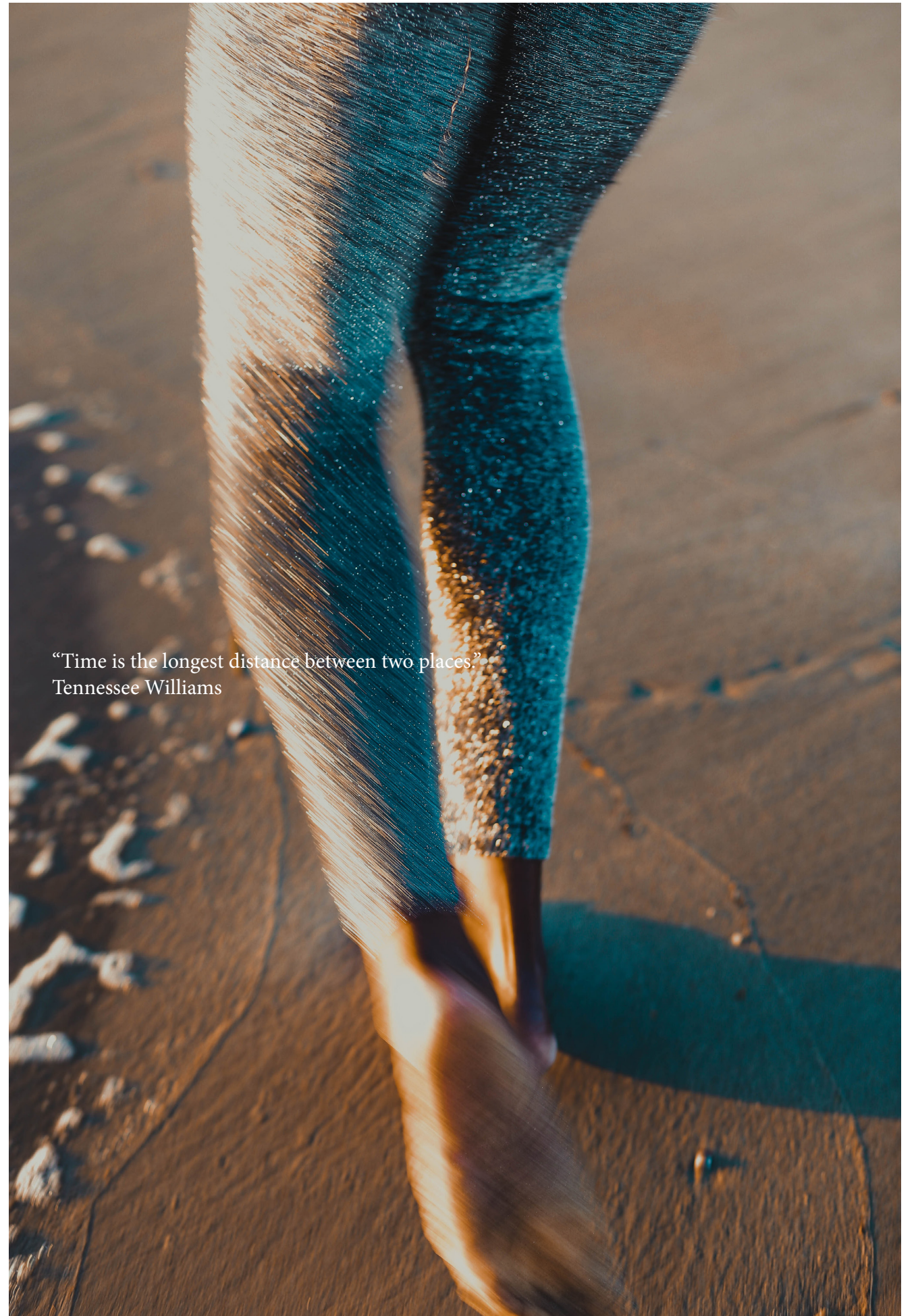

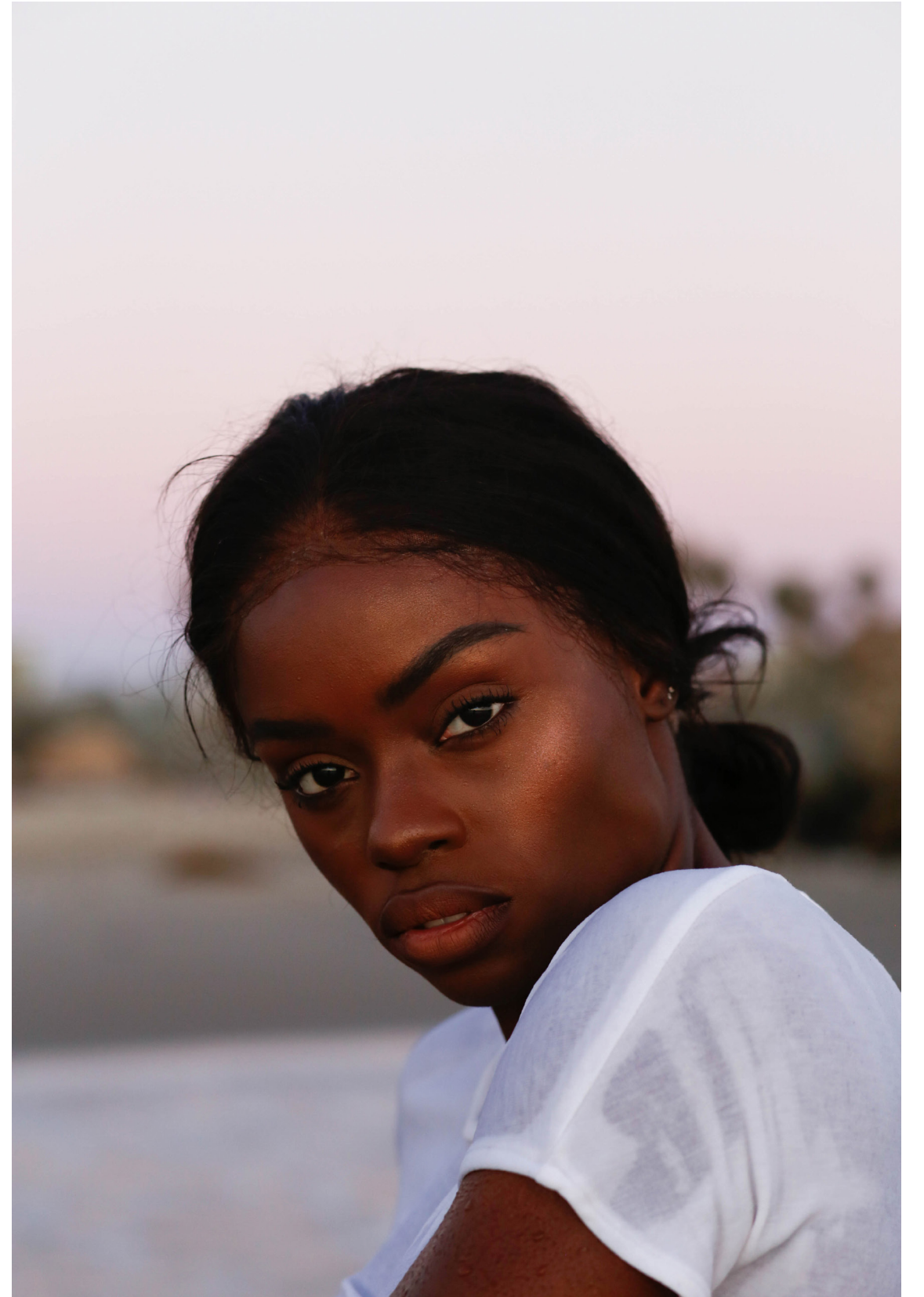
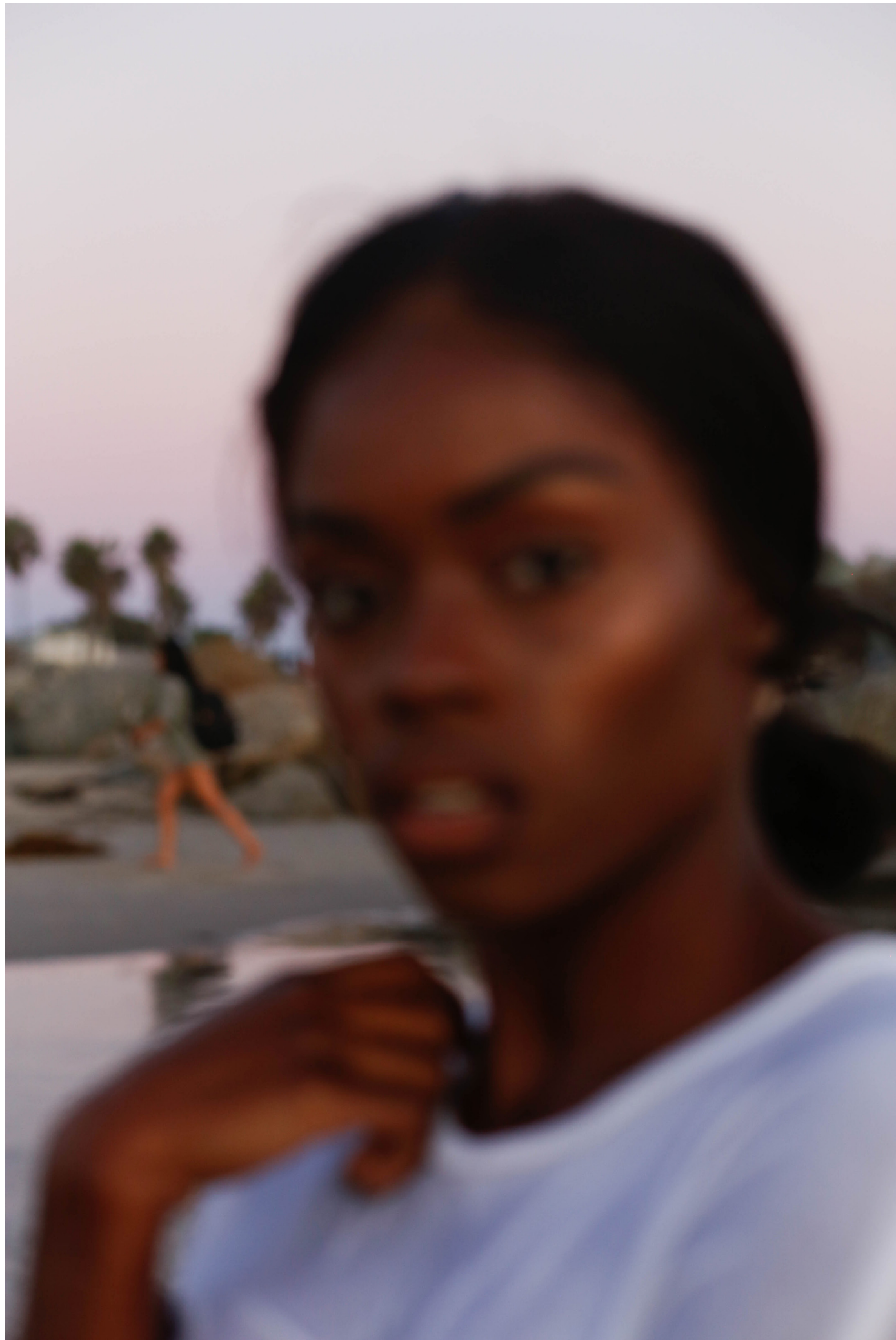

Time is standing *still*.

“Time is the longest distance between two places.”
Tennessee Williams

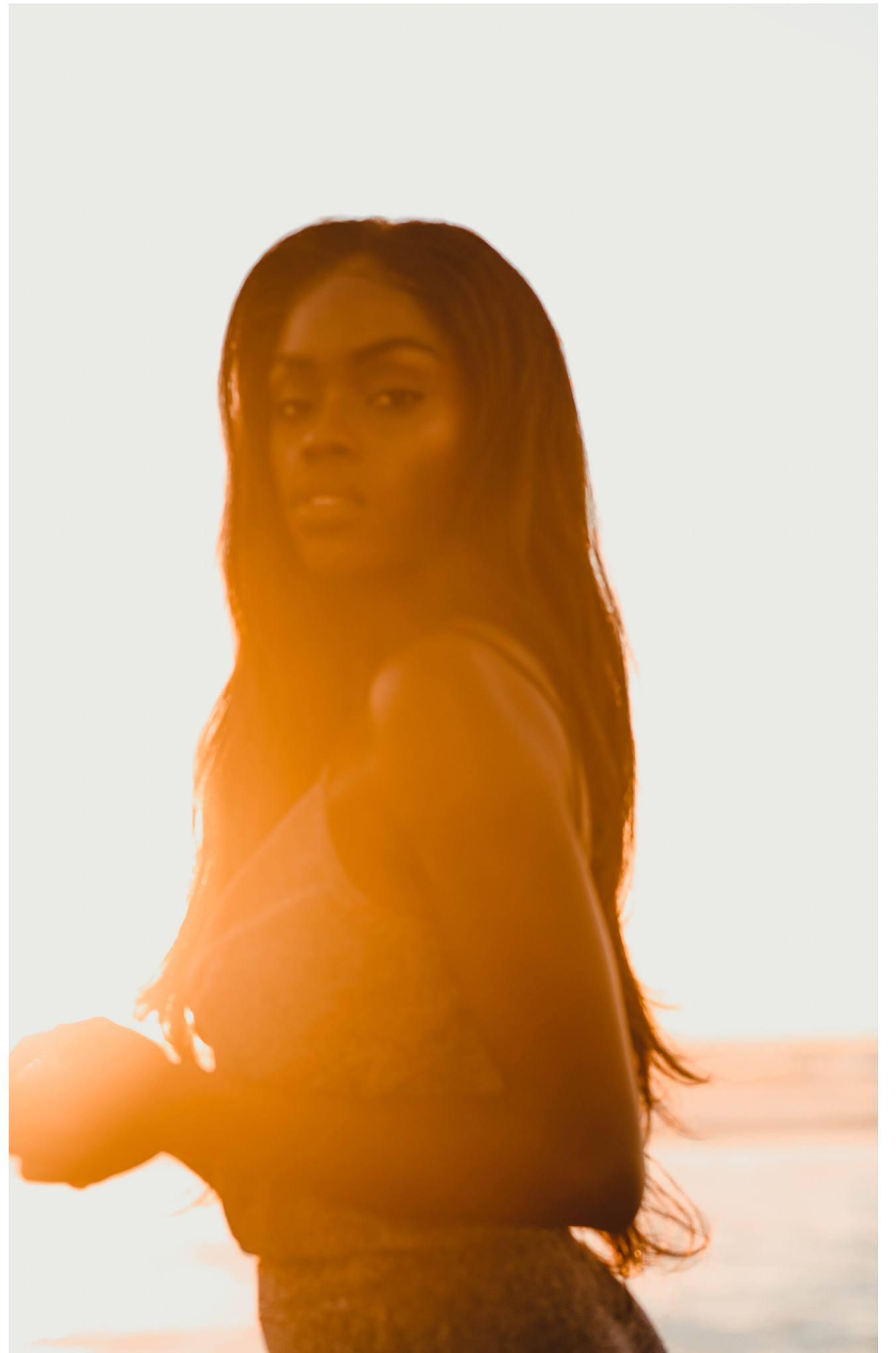

Skirt H&M
Tee ZARA

Model: Aissa Umaru
Photography Assistant:
Haley Kukuczka

PHOTOGRAPHY MATILDA WIKBLOM

CALM

Water is the key to calmness.

” Calm mind brings inner strength and self-confidence, so that’s very important for good health” Dalai Lama

Creating a calm environment giving room for creativity.

Blazer H&M

Model: Amanda Gamstorp

PHOTOGRAPHY MATILDA WIKBLOM

New Expressions

Being creative in your own way.

Shoes BLANKENS

Skirt THRIFTED
Shoes BLANKENS

Shoes BLANKENS

Top ZARA
SKIRT BOOHOO
SHOES BLANKENS

Models: Kristina Novak, Royal
Essence and Ngozi Ekwedike

Coat THRIFTED

PHOTOGRAPHY MATILDA WIKBLOM

Blank canvas

Creating a space for expressions.

PHOTOGRAPHY MATILDA WIKBLOM

YOUTH

As an teenager there comes a
time when you have to manage
adulthood.

postpone it.

We are not ready yet.

Bra NIKE
Blazer H&M
Glasses MODELS OWN

Bra PRIMARK

Vägen till modebranschen

Innehåll

Abstakt	51
Inledning	52
Vad är modefotografi?	53
Erfarenhet av modebranschen	54
Arbetsprocess	55
Förebilder	57
Bildspråk och teknik	58
Utförande	59
Intervjuerna	60
Sammanfattning	61
Källor	62
Bilagor	64

Abstrakt

Examensarbetet Vägen till modebranschen består av ett magasin av mina fotografier och en textdel där jag har intervjuat fotografer i modebranschen.

Mitt bildmaterial fungerar som ett magasin där jag visar mina modefoton. Allt från bildspråk till layout ska representera Matilda Wikblom som fotograf. Efter examen kommer magasinet att fungera som en portfolio för arbetsgivare och visa mina kunskaper inom modefotografi.

I textdelen Vägen till modebranschen har jag intervjuat 5 modefotografer om hur de tagit sig dit de är idag. Har alla gått samma väg? Vad är deras rekommendationer för att lyckas som fotograf? Allt detta vill jag få svar på och mycket mer. För mig är det mer än ett examensarbete. Det här är vad jag vill efter min examen.

Sidantal: 67

Språk: Svenska

Nyckelord: Modefotografi, fotografer, modebranschen, jobba i modebranschen, magasin, tidning, editorial, Johnny Kangasniemi, Marica Rosengård, Nina Holma, Pauline Suzor, Karolina Henke, fotograf, jobba som fotograf.

Vägen till modebranschen

Matilda Wikblom

Examensarbete för Medianom, YH-examen
Utbildningsprogrammet för Mediakultur,
Fotografering
Handledare: Lars Rebers, Emma Westerlund
Yrkehögskolan Novia

Jakobstad, 2019

Inledning

Detaljer har varit en stor del av mitt liv och hänger med mig i mitt sätt att fotografera. Att få skapa något på egen hand, något som sen blir en del av en. För mig känns fotografering på det viset. Jag ger en dimension av mig själv som jag annars inte kan uttrycka. Jag stiger in i en ny värld, kanske bara för någon timme. Men den timmen ger mig så mycket. Jag får ny energi och jag lär mig tänka i helt andra banor än vad jag gjort förr. Jag låter min kreativitet ta över och jag får sträva efter något nytt, något bättre. Driften att alltid göra bättre ifrån mig.

Jag hade annorlunda drömmar. Folk i min omgivning har aldrig riktigt förstått sig på dem. ”Varför väljer du inte en enklare yrkesbana?” ”Det är nog svårt att klara sig som fotograf.” Styrkan att se bortom kommentarerna har gett mig mera skinn på näsan. Vad är det Matilda egentligen vill? En dag, kanske om 10 år, så ska jag vara först i affären att köpa en Vogue tidning, då jag bläddrar igenom den ser jag mina bilder. Då kommer jag att tacka mig själv som 25-åring för att jag gjorde allt för att uppnå min dröm.

Under min fotoutbildning har jag jobbat stenhårt för att nå mina drömmar och mål. Jag har alltid haft delmål som jag lyckats med och som tagit mig vidare i min yrkesbana. Jag är envis, vilket har hjälpt mig på traven och gett mig styrkan att aldrig ge upp. Det är jag som skapar mina egna förutsättningar och väljer var jag lägger mitt fokus. Visionerna är min motivation. Nu har jag kunskapen och färdigheterna för att ta mig ut i arbetslivet som modefotograf.

Vad är modefotografi?

Modefoto var länge skamfullt. Lewehaupt och Lewenhaupt (2009) förklarar hur modefotograferna ansågs sälja sig själva då de tog emot beställda jobb. Att få ha total frihet med sin konst sågs som något beundransvärt. Det var först under 60- och 70-talet då internationella fotografer som Irving Penn, Richard Avedon och Helmut Newton ändrade modefotografins. Tidigare var modefotografen statisk, med stela poser, nu använde man sig av mera uttryck och rörelser. Modefotografen hade äntligen fått en ny innebörd.

Modefoto fick inte sitt erkännande i Sverige förrän 90-talet. Mikael Jansson, som idag är Sveriges största modefotograf, var en av fotograferna vid utställningen Catwalk vid Moderna Museet där svenska modefotografer för första gången representerades. Modebilden ska funka som en reflektion av modet. Den ska kunna sälja ett plagg eller en produkt. Med modefotografi ska man förmedla en känsla till publiken, vare sig det handlar om att väcka uppmärksamhet, provocera eller berätta en historia.

I kommersiell fotografering är produkten i fokus, du har ett kommersiellt företag som anlitar dig. Tyvärr tar kommersiellt fotografi ofta avstånd från nytänkande idéer då det gäller fotografi, det ska vara lättillgängligt för konsumenten.

Det handlar om en dröm, en historia som skapas genom det redaktionella arbetet. Du som fotograf har mera frihet att skapa vackra bilder. Få fram din egen vision. Miljön spelar en viktig roll i berättandet och lyfter fram plagget. Det är en reflektion av samtiden många modefotografer tolkar nutidens trender genom sitt modefoto. (Lewenhaupt & Lewenhaupt, 2009).

Erfarenhet av modebranschen

Jag bestämde mig under mitt andra studieår för att göra utlandspraktik. Jag visste att det var det jag egentligen ville, men självklart var det nytt och lite läskigt. Jag hade aldrig bott utomlands i mitt liv. Stockholm föll mitt val på – jag fick assistera en fotograf. Det var under andra dagen på min praktik jag insåg det. Fotograferingen höll hus i Vasastan för ett sminkvarumärke. Jag kände magin i luften, hur alla olika delar utgjorde en modefotografering. Nu hade jag kommit rätt.

Stockholm var en viktig del i min utveckling som fotograf, och som person. Jag hade trotsat rädslan och tagit mig ut i arbetslivet. Det här var början på min resa mot mina mål.

Mitt nästa steg var utbytesstudier utomlands. Jag och en studiekompis hade bestämt oss för att åka till Milano. Jag kunde ingen italienska men tänkte att om jag klarar av att bo i Italien, så klarar jag av att bo var som helst. Italiens kultur kändes så avlägsen finsk kultur och jag tänkte redan då att det skulle bli en utmaning. Då jag kom till Italien fick jag en kulturchock. Allt var ett oorganiserat kaos. Man hade annan uppfattning om tiden – t.ex. kunde en lärare strunta i att dyka upp till en lektion. Det var helt normalt. Jag kände mig väldigt vilsen i Milano. Men mitt i allt kaos kom jag på min idé till mitt slutarbete.

Arbetsprocess

Mitt examensarbete började i Milano. Att åka till Milano var ett självklart val, modets huvudstad. Det var i Milano som jag på allvar bestämde mig. Min dröm var att bli modefotograf. Nu var det dags att ge järnet. Möjligheterna fanns här. Jag gjorde fotograferingar med modellagenter och sökte konstant efter nya människor att fota. Jag trotsade italienarnas envishet och blev nästan utslängd från ett museum, men jag hade en så stark vision av hur bilden skulle se ut så det gjorde inget.

Jag fick uppleva Milanos modevecka, som gick av stapeln andra veckan jag var där. En cirkus är ett sätt att beskriva den. Fotografer som trängdes utanför modeshowerna, redo att knuffa sig fram för att ta en bild på den mest kända personen där. Så bortom allt jag upplevt men samtidigt så intressant.

I ett tidigt skede fick jag lära mig betydelsen av ett kontaktnätverk. Att ha kontakter är det viktigaste i modebranschen. Jag märkte ju flera testfotograferingar jag gjorde desto större chans hade jag att få jobba med modellagenter. Mitt bildspråk blev bättre och bättre.

Genom en kontakt fick jag en möjlighet: en praktikplats i USA. Det här hade jag drömt om sedan jag var 16 år. Det var nu eller aldrig. Drömmen om USA hägrade och jag packade mina väskor. I USA praktiserade jag vid ett skoföretag i tre månader. Under dessa månader fick jag en inblick hur det var från företagets sida. Hur gjorde man med hjälp av sitt bildspråk så säljande bilder som möjligt. Det här var ett intressant sätt att se en annan sida av branschen.

Förebilder

Jag fick uppleva Milanos modevecka, som gick av stapeln andra veckan jag var där. En cirkus är ett sätt att beskriva den. Fotografer som trängdes ut-anför modeshowerna, redo att knuffa sig fram för att ta en bild på den mest kända personen där. Så bortom allt jag upplevt men samtidigt så intressant.

I ett tidigt skede fick jag lära mig betydelsen av ett kontaktnätverk. Att ha kontakter är det viktigaste i modebranschen. Jag märkte ju flera testfotograferingar jag gjorde desto större chans hade jag att få jobba med modellagenter. Mitt bildspråk blev bättre och bättre.

Genom en kontakt fick jag en möjlighet: en praktikplats i USA. Det här hade jag drömt om sedan jag var 16 år. Det var nu eller aldrig. Drömmen om USA hägrade och jag packade mina väskor. I USA praktiserade jag vid ett skoföretag i tre månader. Under dessa månader fick jag en inblick hur det var från företagets sida. Hur gjorde man med hjälp av sitt bildspråk så säljande bilder som möjligt. Det här var ett intressant sätt att se en annan sida av branschen.

Mina förebilder inom foto är Benjamin Vnuk och Johnny Kangasniemi. Just de två fotograferna lyckats på något sätt förmedla så intressanta historier med sina bilder. Benjamin Vnuks bilder är filmiska. Både miljö och styling är så noga utvalda och hans modeller har så annorlunda poser (Lundlund, u.å.a).

Johnny Kangasniemi använder dans som en stor inspirationskälla i sitt arbete. Han kombinerar rörelser för att förmedla känslor, man känner en viss dramatik då man ser hans bilder (Lundlund, u.å.b).

Bildspråk och teknik

I min modefotoportfolio har jag använt mig av varierande ljussättning beroende på serie. Men en sak alla serier har gemensamt gällande ljuset är blixtanvändningen. Då jag jobbar location använder jag mig alltid av en handblix. För mig är det viktigt att snabbt kunna förflytta sig med ljus.

En annan central del av mitt fotograferande att hitta en lämplig miljö. På så sätt kommer mina bilder till liv. Jag inspireras av miljön. Vid fotograferingstillfället har jag gjort en moodboard för att se hur jag vill fånga bilderna. Jag använder mig ofta av rörelser för att få fram rätt stämning i mina bilder.

Närvaro hos modellerna är väsentligt för en lyckad fotografering. Jag använder mig av dagsljus och blix. För att få ett önskat ljus på mina bilder.

Jag vill med mina bilder förmedla en känsla, jag vill ta mig an nya utmaningar och ständigt utvecklas som fotograf. Mina bilder skulle bäst placeras i ett glossigt modemagasin. Jag arbetar med färg och form, vilket har genomtyrat min tid vid fotolinjen. Jag är en visualist och det kan man se i mina bilder. Jag har en stark vision av hur kläder och location passar ihop. Poserna är viktiga byggstenar i mina fotografier, jag vill förmedla en känsla med hur modellerna är placerade, det är essentiellt för mitt fotande.

Utförande

Slutprodukten i mitt examensarbete är Matte magazine. Till Matte magazine har jag tagit inspiration från andra modemagasin (Violet och Another magazine) för att få just den produkt jag ville ha. I ett magasin är det inte bara bilderna som spelar roll, utan den grafiska designen är minst lika viktig. Jag har jobbat med båda delarna för att få ett professionellt resultat. I magasinet presenterar jag fem bildserier.

Intervjuerna

En del av det som drivit mig har varit att knyta kontakter med branschfolk. För mitt examensarbete tog jag chansen och intervjuade fotografer för att få en bredare förståelse av hur modebranschen fungerar. Fotograferna jag valt att intervjua är de jag ser upp till inom modebranschen. Jag valde att ställa frågor jag själv vill få svar på: Hur de har kommit dit de är idag, vad det krävs för att lyckas i branschen.

Min första fråga var hur de tagit sig in i modevärlden.

I mina intervjuer hade alla en gemensam nämnare. Deras första steg in i branschen var genom ett assistentjobb. Det här var något som fotograferna också rekommenderade eftersom det ger en bra inblick samt chanser att knyta kontakter som man sedan kan använda för att börja frilansa som fotograf.

Att jobba som fotoassistent innebär att du måste vara flexibel. Ju mera teknik du kan, desto lättare kommer du ha det. Att vara proffs på program som Photoshop och Capture one är otroligt viktigt. Ditt jobb är att ta hand om det tekniska och underlätta fotografens arbete. Du är personen som löser alla problem. Du ska vara beredd på att jobba några år som fotoassistent, men stanna inte där. Medan du jobbar ska du fortsätta att knyta kontakter och göra testfotograferingar för att stärka din portfolio – som fungerar som ditt CV.

De du jobbar med kan antingen sänka eller höja dig. Här är något av det viktigaste i en fotografering, enligt det branschfolk jag talat med. Om inte håret ser bra ut kommer inte bilden heller att se bra ut. Ha alltid med en hårstylist då du gör dina fotograferingar. Du ska välja människor som är lika kunniga som du – om inte bättre – så var kräsen gällande de du jobbar med om du ska ta dig fram i modebranschen.

En modeplåtning är inte något som bara händer, utan förarbetet är minst lika viktigt, om inte viktigare. Du måste som fotograf hitta locations, bestämma temat för fotograferingen, göra moodboards och kommunicera med ditt team och dina modeller. Det är många delar som ska falla på plats. Tiden är knapp och du ska kunna fatta snabba beslut och stå för dem. Vad som helst kan hända under en modeplåtning vilket kräver beslutsamhet från fotografen och inget velande.

Som fotograf ska du vara medveten om ditt värde. I dag är modebranschen mycket mer digitaliserad än för några år sen. Det här tvingar dig som fotograf att producera betydligt mer bildmaterial men till samma pris som förut och inom snävare deadline. Du ska klara av att kompromissa, men samtidigt hålla på dina egna idéer. Du vill få fram din vision till kunden.

En annan aspekt som många av de intervjuade fotograferna betonade var vikten av uthållighet och att aldrig ge upp. Kunderna kan snabbt ändra sig och välja en annan riktning. Det är något en modefotograf får vara med om dagligen.

För att sammanfatta informationen i intervjuerna: Börja som fotoassistent, ha ett glatt sinne, var villig att lära dig, var prestigelös och ha kunskap inom teknik och bildspråk. Var uthållig, det kommer vara en process som tar tid. Men är du uthållig så kan du gå hur långt som helst i branschen.

Sammanfattning

Mitt slutarbete ska fungera som en språngbräda för mig. Nu tar jag sats och löper in i arbetslivet. Varje delmål jag tar mig an leder mig närmare och närmare mållinjen. Ibland behöver man ta en paus för att hämta andan och äta några russin för att få upp energin. Men jag ger inte upp. Till mållinjen ska jag.

Källor

Bilagor

Böcker

Lewenhaupt, L., & Lewenhaupt, T. (2009). Bilden av modet. Malmö: Bokförlaget Arena.

Webb

Lundlund. (u.å.a). Benjamin Vnuk. Hämtad 2019-02-01 från: <https://lundlund.com/photographers/benjamin-vnuk/>

Lundlund. (u.å.b). Johnny Kangasniemi. Hämtad 2019-02-01 från: <https://lundlund.com/photographers/johnny-kangasniemi/>

Intervju med Johnny Kangasniemi

Ålder: 34

År som verksam fotograf: sedan 25, representerad i 4 år

Bor: mellan Paris och Stockholm

Berätta hur du började jobba som fotograf och varför det blev just modefoto.

Jag har alltid tyckt om att plåta människor, det var på universitet jag fattade det, att det var människor jag ville plåta. Det enklaste sättet att fota människor var modefoto. Sedan är jag lite av en kontrollfreak, så att fota mode är en kontrollerad situation. Sen blir jag väldigt trött på saker och ting snabbt och modefoto går ju fram väldigt snabbt.

Hur går en modeplåtning till?

Redaktionellt jobb då är det tidningen eller mode-redaktören som hör av sig till mig. Moderedaktören berättar detaljerna om plåtningen och temat. Sen brainstormar man tillsammans. Sen kommer jag på något koncept. Sen sätter man ihop en moodboard med massa bilder som förklarar idéen på bästa möjliga sätt. Då man bestämt sig vad man ska göra hittar man location eller studio. På plåtningdagen plåtar man. På plåtningdagen väljer stylisten eller art directorn deras favoritbilder. Sedan några dagar senare skickar jag iväg en edit till tidningen. Sedan bestämmer vi vilka bilder som ska till retusch och sedan kommer bilderna i tidningen då det är klart.

Var fotograf ett självklart val för dig som en karriär?

Jag gick Hanken ett halvår, sedan var jag tvungen att göra militärtjänst. Ett halvår efter det kom jag in på fotolinjen i Åbo. Sedan sökte jag in på folkhögskolan. Efter det har det nog varit ganska självklart.

Vilka tre faktorer har gjort att du är där du är idag som fotograf?

Envis, nyfiken, social och att jobba väldigt mycket.

Hur lyckas man stå ut från mängden som modefotograf?

Gör något annorlunda än vad alla andra gör och tro på det du gör.

Berätta hur du blev signad för LUND-LUND?

Jag assisterade Camilla Åkrans i fyra år. Då var jag mycket i kontakt med LUNDLUND och då kollade de på grejer som jag plåtade under tiden jag var med Camilla. De tyckte väl jag var tillräckligt intressant. Så genast när jag slutade med Camilla så signade jag med LUNDLUND faktiskt.

Viktigaste ögonblicket i din karriär?

När jag fick assistent jobbet med Camilla Åkrans. Det var då jag fattade att jag faktiskt skulle kunna komma vidare i karriären också.

Misstag du gjort som fotograf?

Fotograferat med fel inställningar och insett det efteråt. Tagit anmigjobsomjagintevaritsäintresseradav.

Var är du om 5 år?

Fotat för Brittiska och franska vogue.

Ditt bästa tips för nyblirna fotografer som drömmer om en framtid som modefotograf?

Flytta till en storstad, jobba stenhårt, ta kontakt med folk. Var envis.

Intervju med Marica Rosengård

År som verksam fotograf: 25 år

Bor: Helsingfors

Berätta hur du började jobba som fotograf och varför det blev just modefoto.

Bodde i Jakobstad som ung och har alltid varit intresserad av kläder och mode och det jag egentligen ville bli var filmregissör. Det var ursprungsplanen men jag försökte komma ifrån Jakobstad till Stockholm, men i slutändan blev det både Helsingfors och Stockholm. Sen kom jag iväg på det sättet att jag bara bestämde mig, vilket ledde till flytten till Helsingfors. Sommarjobbade lite i Stockholm och ville bli modell där. Sen i Helsingfors, efter hårt arbete och många försök, så kom jag in som modell på en agentur. Sen då jag kände mig färdig med modellande t började jag satsa på fotografi. När jag reste runt i världen hade jag kameran alltid med, jag började fota mina rumskompisar och vänner och gjorde testbilder. När modellerna gick omkring och visade bilderna började människor fråga vem som tagit dem. Så småningom började jag jobba med några modejournalister som hade sett bilderna i modellernas portfolio och på den vägen blev det.

Hur går en modeplåtning till?

En modeplåtning börjar ganska långt på förhand. Jag och modejournalisten kan ha några idéer vi vill förverkliga. Det går ganska rutinerat efter säsong. Vad som behövs, vad det finns för kläder och vad det behövs för bilder. Är det höst vill människor ha höstkappor så gör man en story med höstkappor. Modejournalisten kollar vad det är för trender. Sen blir det brainstorming. Fotografen kan ha bilder och en story som han vill få gjort. Sen söker modejournalisten kläder på stan, går på olika presskontor och samlar in kläderna. Det är ganska mycket jobb innan modefotograferingarna och att få ihop teamet. Man funderar vem som är rätt människor för modeplåtningen, vilka modeller ska man använda sig av, vilket hår och make-up. Så man sätter ihop ett team. Själva fotograferingsdagen är intensiv och energiladdad. Kommer oftast igång på morgon och assistenten förbereder frukost och kaffe för allihopa.

Sen tittar vi på ljussättning och sätter upp ett ljus ifall vi är i studio. Vid location fotografering kan vi sitta i en hyrbil, lägenhet eller hotell där vi kommer igång med hår och makeup. Sen håller vi på tills det är färdigt. Efter det börjar efterarbetet där man editerar bilder. Det är ganska viktigt med efterarbete för man ska anpassa sin syn på hur det ska vara och få igenom sina egna idéer. Vilket visar hur stornyn blir i slutet.

Ditt bästa fototips?

Fotografi handlar inte så mycket om tekniken. Utan ditt öga är du ingen fotograf. Du kan knäppa på hur mycket som helst, men om du inte har ögat så blir det inte exceptionellt. Ögat får man träna på, men vanligtvis om man blir fotograf har man nån form av seende. Att man vill kommunicera någonting. Man har något inom sig själv som man kompenserar, det är ett jättebra sätt att komma människor nära. Du måste tvingas vara nära människor.

Vad önskar du att du retat före du började jobba inom modebranschen?

Bussinessidan, vilken är viktig innan man kommer in i vilken bransch som helst. Att ha koll på sitt eget värde och sin position. Modebranschen nuförtiden är inte den enklaste eftersom alla ska jobba gratis.

Vilka faktorer har gjort att du är där du är idag som fotograf?

Aldrig ge upp, alltid försöka få igenom sitt sätt att se. Får göra kompromisser, att kombinera att vara en svår typ med att vara en lätt typ. Viktigast är nog att ha skoj inom mode, det syns i bilderna om man har roligt eller inte. Mina bilder har en viss lättthet i dem. Humor, nyfikenhet, utållighet. Försöka hålla på sin integritet samtidigt du försöker komma överens med människor.

Intervju med Nina Holma

Ålder: 36

Bor: Stockholm

År som verksam fotograf: 5 år och några år som fotoassistent före det.

Berätta hur du började jobba som modefotograf.

Jag började plugga foto när jag var 22 år. Efter det jobbade jag som fast fotoassistent hos Calle Stoltz i 2,5 år och började därefter frilansa som fotoassistent åt flera olika svenska och utländska fotografer. Under mina år som assistent gjorde jag många egna testfotograferingar och började redan där bygga min egen portfolio.

Hur går en modeplåtning till?

Ofta får eller har man ett tema eller en trend att utgå från. Därefter bestäms det hur och vart jobbet ska göras och man sätter ihop team (stylist, hårstylist, makeup artist) och väljer den modell som man tycker passar bäst till jobbet. På fotograferingsdagen träffas alla och modellen sätts i hår och make och kläderna prövas. Fotografen sätter då tillsammans med sin/sina assistenter önskat ljus och sen är det bara att sätta igång att skapa bilder.

Vilka tre faktorer har gjort att du är där du är idag som fotograf?

Hårt arbete, envishet och talang.

Hur lyckas man stå ut från mängden som modefotograf?

Det gäller att hitta sitt eget bildspråk och göra det man själv brinner för och inte det som man tror att andra vill ha. Våga testa nya saker och hitta egna vägar.

Hur skiljer det sig att jobba kommersiellt mot redaktionellt?

Oftast handlar kommersiella jobb om att skapa bilder som kunden/byrån efterfrågar där produkten är i fokus. Redaktionella jobb innefattar oftast mycket mer kreativ frihet där det handlar om att skapa vackra bilder och en känsla där produkterna inte behöver vara i fokus.

Hur skiljer sig Finland från den internationella marknaden?

När man jobbar här i Finland, är logistiken smått och det kostar inte så mycket att göra saker här hemma. Men bokar man modeller från Tyskland, London och Paris. Orsaken till detta är att det inte finns så många fotografer som skulle lära upp modeller här i Finland som när jag bodde i Paris. Som modell gjorde du testfotograferingar vilket gjorde att du lärde dig. I Finland går modellen direkt in i jobbet och gör att teamet måste lära upp modellen. Om man jobbar utomlands skiljer produktionen sig. Du har andra människor som gör stora delar av det jobb du gör. Så får du fokusera på det du ska göra. Då du kommer till den nivån då du kan göra dessa fotojobb utomlands är det lättare

Bästa tipset för att få en praktikplats hos dig?

Hårt arbete, vara beredd att göra allt och komma överens med människor. Ska du vara en del av teamet så ska det funka. Sen är det samma då du ska bli fotograf, du ska ha visioner, du ska ha talang, men du ska också kunna jobba med människor och se situationer. Människokänedom.

Vad är ditt bästa tips för nyblirna fotografer?

Tala med människor och fråga hur man gör. Jobba som assistent. Se till att du har extra jobb på sidan om. Om du vill komma igång som fotograf lär dig retuschering, du kan göra extra jobb med det. Jag har några retuscheringar på regelbunden basis. Ska du bli en modefotograf är det inte det du ska sätta din tid på, sen när du kan. Men det är bra att lära sig då kan du t.ex. försörja dig på det lite. I Stockholm finns Fotoskolan STHLM där har min retuschör gått, båda två faktiskt. Men för att bli modefotograf får du inte stanna där, du kan räkna med 3-4 år med assistentyrket.

Hur lyckas man stå ut från mängden som modefotograf?

Som modefotograf är det hemskt viktigt att man vet vem man jobbar med. Alla val är viktiga. Det kan bli hur bra bild som helst. Men är modellen inte den rätta. Har du fel typer du jobbat med och har gjort ett otrendigt hår. Hår är väldigt viktigt inom modefotografi, det avslöjar direkt om du hänger med eller inte. Är du trendig ska det alltid vara lite fel, är det för fel blir det katastrof.

Tycker du fotoassistent är det bästa sättet att ta sig in i branschen?

Det kan man nog säga. Det är så hela Sveriges modefotografer har blivit så bra. Ska du bli modefotograf ska du åka till Stockholm än att vara i Finland om du vill utvecklas. Finland är så pass litet. Det är för bekvämt att vara här, inom alla branscher. Nog är det tufft på alla ställen, men tufft gör ju att du lär dig. Assistenten får göra allt. Många assistenter hos många fotografer har det väldigt tufft. Spänningen då man fotograferar är ganska intensiv vilket handlar mycket om fotografen och stylisten eller editorn. Man jobbar ju i ett team, men assistenten hörs inte och syns inte förutom när de ska. De ska veta allt och kunna allt. Fotografen ska lita på sin assistent. Jag litar mera på min assistent än jag litar på mig själv.

Har modebranschen ändrats sen du blev fotograf?

Absolut, nu är det svårt att få betalande klienter. Nuförtiden är det svårt att få tidningar och klienter som fortfarande gör sådana modereportage som jag gör. För det blir för dyrt. De tar hellre en bloggare som snabbt fotar outfits på gatan och fotografen lämnar med 50 euro. För 50 euro är det jättesvårt att göra mera etiska modereportage.

Viktigaste ögonblicket i din karriär?

När jag tog steget att sluta som fotoassistent och vågade satsa på att bli fotograf på heltid.

Är fotoassistent det bästa sättet att ta sig in i modebranschen som fotograf?

Ja absolut, då får en verkligen chansen att komma ut i arbetslivet och se hur allt går till.

Bästa tipsen för att stå ut ur mängden?

Hitta ditt eget bildspråk och våga testa nya vägar.

Har modebranschen ändrats under den tid du varit verksam som fotograf?

Ja, då mer går och syns på webben och Instagram så är det ett snabbare flöde av bilder. Kunder vill oftast ha fler bilder och i flera olika format. Även vissa budgetar har gått ner då fler fotograferingar behöver göras. Under senaste åren har även influencers använts som modeller.

Tycker du det krävs en utbildning inom fotografi för att bli en bra fotograf?

Egentligen inte men det kan vara en bra början så att man lär sig grunderna inom fotografi som är viktiga om man söker plats som fotoassistent.

Vad har skolan gett dig för fördelar i ditt yrkesliv?

Jag lärde mig grunderna inom fotografi och fick efter det ett jobb som fotoassistent.

Viktigaste lärdomen i din karriär?

Att inte stressa för mycket och våga lita på sig själv.

Intervju med Pauline Suzor

Ålder: 25

Bor: Stockholm

År som verksam fotograf: Sedan 15 år

och 5 år inom mode.

Hur fick du ditt första jobb som fotoassistent?

Jag såg jobb-annonsen på Emma Svenssons Facebook. Jag gick på intervju hos Emma och fick faktiskt inte jobbet först, då jag inte hade någon erfarenhet som fotoassistent. Men efter några veckor så hörde hon av sig och erbjöd mig jobb. Jag tror att jag fick jobbet baserat på att jag hade utbildning inom foto och konst. Jag tror att hon såg att jag var även villig att jobba hårt och hade höga ambitioner. Jag var ärlig med att jag knappt kunde någonting om Photoshop, eller att jag inte hade så mycket erfarenhet av ljussättning, men jag var hungrig och ville lära mig. Sen kanske hon såg något i de bilder jag skickade med i mitt CV, att jag hade en passion för foto och mode och hade kunskap om allt ifrån fotografer, modeller och märken bland annat.

Berätta gärna mera om assistent jobbet.

Jag var hos Emma i ett års tid. Mina arbetsuppgifter till en början var att assistera på plåtningarna. Vilket innebar att sätta upp ljuset och förbereda studion för teamet med frukost etc och även reka locations inför plåtningarna. Sen fick jag lära mig grunderna i Photoshop och fick retuschera vissa av Emmas jobb. Med tiden hade jag fullt ansvar över all retusch. Emma jobbade inte endast som fotograf utan hade även flera verksamheter bl.a. Rockfoto samt sina fotokurser/fotoresor. Jag fick då åka ut på egna fotouppdrag åt Rockfoto, det var mycket events, konserter, mindre reportage och porträtt mm. Sen fick jag även vara med och ha hand om fotokurserna. Då var arbetsuppgifterna att preparera mini-studion till kursdeltagarna, finnas till hands som extralärare samt då även följa med på en av fotokursresorna till USA som chaufför och lärare. Jag var ju då fast assistent hos Emma, vilket innebar att man alltid skulle finnas till hands och vara redo på att rycka ut på ärenden som berörde hennes verksamhet, om det då var att hjälpa till på plåtningar, köpa in saker till kontoret/studion, hjälpa till att sätta upp och frakta hennes utställningar mm. Det var som att man var en förlängning av Emma.

Vad behöver du kunna som fotoassistent?

Allt det tekniska men även det sociala. Man behöver mycket kunskap inom ljussättning och all teknik som rör det, lampor, ellära och hur ljus ter sig. Man ska se till att dagen flyter på och att fotografen och teamet är nöjda. Det är bra som fotoassistent att kunna mycket om det visuella i bild, för att få förståelse för vad fotografen önskar. Att vara up-to-date med vad som händer visuellt i branschen, vilka fotografer som är störst, stylister, konstnärer, art directors etc. Det sociala är svårt att definiera ”hur man ska sköta sig socialt”, men jag tror att med ett gott humör, artighet och ett lyhört sinne för alla runtom sig så kommer man långt.

Vilka tre faktorer har gjort att du är där du är idag som fotograf?

Min arbetsdisciplin. Min familj och vänner, deras support har varit allt. Mina fantastiska kollegor och deras förtroende för mig.

Misstag du gjort som fotograf?

Inte vågat tillräckligt. Jag trivs väldigt bra här i Stockholm och har kanske blivit lite för trygg här, vilket har gjort att jag har svårt att ta steget att åka utomlands och söka min lycka där. Men det är ett löfte jag har för mig själv i år att våga mer och sätta mig i nya situationer. Mitt andra misstag är att jag ibland inte säger till när jag inte är nöjd på en fotografering och tar mig tiden lösa det som inte stämmer. Men oftast har det varit för att man känner viss stress på plats och inte hinner, man behöver ibland ta snabba beslut. Mitt tredje misstag är att jag är ibland för självkritisk. Jag är dålig på att klappa mig själv på axeln och se om jag gjort någonting bra. Men det är för att jag alltid pushar mig själv till att bli bättre.

Är fotoassistent det bästa sättet att ta sig in i modebranschen som fotograf?

Absolut. Men man kan även jobba som produktionsassistent på fotograferingar om man bara vill se hur allting fungerar och ser ut på plåtningar, och sedan gå vidare som fotoassistent.

sedan gå vidare som fotoassistent.

Var är du om 5 år?

Förhoppningsvis har jag kommit längre med det jag gör, fotograferar för större magasin och märken. Hoppas även på att jag får resa lite mer med jobbet och se nya platser. Men att mitt foto även har utvecklats och att jag får vara mer fri i vad jag gör.

Har modebranschen ändrats sedan du blev verksam som fotograf?

Det har den på gott och ont. Först och främst nu med den digitala världen vi lever i så ska allting gå så mycket snabbare och jag tror branschen inte har hittat rätt tillvägagångssätt. Kunderna behöver extremt mycket mer visuellt material än tidigare då efterfrågan är även större nu än tidigare. Kunderna har höga ambitioner för hur saker ska se ut, men oftast inte så mycket förståelse för vad för resurser som behövs för att förverkliga det. Så budgetarna dras ned, trots att det är mer bilder som ska levereras, och deadline blir allt kortare. Tidigare kunde man fotografera ett jobb ett halvår innan det kom ut i tidningar eller på näten, då hade man chansen som kreatörer att fullfölja sina visioner. Nu kan leveransen av ett helt modejobb vara tre dagar efter fotografering. Stämningen i branschen har däremot ändrats till det positiva. Alla inblandade i en fotografering är måna om att alla mår bra och känner sig trygga. Inte som tidigare när fotografer kunde betar sig som divor och hunsas med folk. Man har hört från många som varit i branschen längre att ”det var mer rock`n`roll” förr, alla gick och festade tillsammans efter plåtningar etc. Numera tar alla mer hand om sig själva och är extremt fokuserade på sitt jobb och välmående. Sen Me too-rörelsen, det är många stora fotografer som har slängts ur branschen för sitt oacceptabla beteende. Och det är fler kvinnor som får ta plats.

Sen jag började så har kvinnors utrymme i branschen bara vuxit. Det är allt fler kvinnliga fotografer som nu ”regerar”. människor, och ser det som en självklarhet, och det är väldigt många fler som ser detsamma numera. Ur eget perspektiv så känner jag att det är mer naturligt för en kvinna att fotografera kvinnor. Lika så castingen har ändrats rejält men tyvärr står den kvar i sina gamla idéer i de stora modestäderna. Nu vill man att åskådaren ska känna igen sig i personen som är med på bild, hudfärg, kön, ålder, handikapp eller storlek. Jag har sen början alltid brunnit för detta och jobbat till stor del med mest street castade människor, och ser det som en självklarhet, och det är väldigt många fler som ser detsamma numera.

Ditt bästa tips för nyblivna fotografer som drömmer om en framtid som modefotograf?

Var nyfiken och jobba hårt. Jag gick in i denna bransch och trodde att den var omöjligt att nå. Men nu när man står på andra sidan så inser man att det finns inga hinder. Vill du göra ditt drömprojekt så sätt dig ned och börja ta kontakt med folk. Det finns så många människor där ute som drömmer att få uttrycka sina idéer och det finns oändliga samarbeten som man kan få till. Men tappa inte dig själv på vägen om varför du valde att bli modefotograf och låt inte ditt jobb utgöra den du är. Det är bara en del av ditt liv och man ska inte offra sig själv för att fotografera mode.

Intervju med Karolina Henke

Ålder: 48 år

Bor: Stockholm

År som verksam fotograf: 20 år.

Berätta hur du började jobba som fotograf.

Mitt första uppdrag fick jag tack vare en utställning som jag fick mycket publicitet i media, en vinst (guld) i en internationell designtävling som gjorde att min agentur uppmärksammade mig och ville ha mig i sitt stall, de skickade min portfolio till en stor art director på Forsman & Bodenfors som letade efter en ny förmåga till stora kampanjer för IKEA. Jag fick jobbet, mitt första uppdrag blev ett mycket prestigefyllt sådant. Det är jag mycket tacksam för.

Har du jobbat som fotoassistent?

Jag jobbade 2 år som AD ass, 5 år i Sverige som fotoassistent och 2 år i NYC som fotoassistent.

Tips för att lyckas i modebranschen?

Det är ju en bransch i förändring och det är svårt att säga exakt var den är på väg men ett stort intresse och en brinnande passion för mode tror jag är en väldigt viktigt del.

Hur lyckas man stå ut i mängden som fotograf?

Det är en väldigt konkurrenskraftig bransch så hög ambition på personlig ID och tyngd på kvalitet i sitt utförande är viktigt tror jag. Att fotografera ofta och jobba med sina bilder helst varje dag är ett bra sätt att utveckla och ta reda på sitt egna ID. Sociala medier! Att våga!

Har ditt art direction alltid funnits med i ditt fotande?

Nej det har jag fått träna på, det handlar om att gå utanför sin egen comfort zone, åtminstone för mig.

Vad är ditt bästa tips för att få en praktikplats hos dig? Bästa tipsen för att stå ut ur mängden?

Bästa tipset är att vara enormt intresserad, ambitiös i och med det och att vara positiv i alla lägen om man kan. Bästa tipset att stå ut är att göra saker som man själv känner 100 % i hjärtat då brukar andra tycka om det också. Inte tänka på vad andra vill ha utan vad man själv älskar att göra.

Har modebranschen ändrats under den tid du varit verksam som fotograf?

Modebranschen har ändrats väldigt mycket, det skulle bli ett kapitel långt.

När blev du signad hos en agentur och hur gick det till?

1999 kontaktade Skarp mig för ett möte, jag bodde i NYC då så de lockade hem mig med ett uppdrag, jag var assistent då. Jag tog uppdraget och de frågade om jag ville bli signad.

Vad är nästa steg i din karriär?

Mitt nästa steg om jag får drömma lite är att ställa ut mer internationellt och jobba med nya begåvade människor över hela världen. Att försöka bli ännu bättre på det jag gör, förädla.

Tack till

Johnny Kangasniemi
Marica Rosengård
Nina Holma
Pauline Suzor
Karolina Henke
Emma Westerlund
Lars Rebers
Sara Nguyen
Eva Nyman
Mikael Paananen